

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-902

08/11/2018

ქ. თბილისი

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის „საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის კმ 132- კმ 135 მონაკვეთზე გვირაბის შემოსავლელი საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების და მის მიმდებარედ მდინარის კალაპოტის ფორმირების სამუშაოების“ პროექტზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ გზის-ს ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში, დარიალის ხეობაში „საერთაშორისო მნიშვნელობის საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისა და მის მიმდებარედ მდინარის კალაპოტის ფორმირების “ პროექტის სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო და მის მიმდებარედ მდინარის კალაპოტის ფორმირების სამუშაოები იგეგმება დასავლეთ საქართველოში, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში, ლარსის სასაზღვრო გამშვები პუნქტის სიახლოვეს (რუსეთის ფედერაციის საზღვარი), მდ. თერგის ზ.დ. 1305-1365 მ ნიშნულებს შორის. დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი დიდი მანძილით არის დაშორებული დასახლებული ზონებიდან. ყველაზე ახლოს მდებარე დასახლებული პუნქტია სოფ. გველეთი (1,5 კმ). სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობა შეადგენს 5 თვეს. საერთო ფართობი (მდინარის კალაპოტის ჩათვლით), სადაც გათვალისწინებულია სამუშაოების შესრულება 7 ჰა-ს შეადგენს. ტერიტორია მთლიანად სახელმწიფო საკუთრებაშია.

საავტომობილო გზის კმ132-კმ135 მონაკვეთი ყველაზე რთული უბანია მთლიან სიგრძეზე, რაც ძირითადად განპირობებულია ამ ადგილზე, მდ. თერგის მარცხენა შენაკადის - მდ. დევდორაკის ღვარცოფული ბუნებით.

კალაპოტის ფორმირების სამუშაოების შესრულების პროცესში გათვალისწინებული იქნება საპროექტო კვეთში მდ. თერგის მაქსიმალური ხარჯები და წყლის მაქსიმალური დონეები (ჰიდროლოგიური გაანგარიშებები იხ. ცალკე დოკუმენტში). მდინარის კალაპოტში გრუნტის დამუშავება და მოსწორება განხორციელდება ექსკავატორისა და ბულდოზერების გამოყენებით. 3მ და მეტი დიამეტრის ლოდების დაშლა განხორციელდება აფეთქებით, მცირე შპურებით. შედარებით ნაკლები ზომის ლოდების დაშლა წვრილ ლოდებად მოხდება ექსკავატორის ბაზაზე დამონტაჟებული სანგრევი ჩაქურებით - "კოდალა". დაშლილი

მასალის ბულდოზერის საშუალებით გადაადგილდება მოხდება ნაპირისკენ 25 მ-მდე მანძილზე. სამშენებლო მოედნის მოწყობისთვის გამოყოფილია ტერიტორია სამუშაო ზონის მიმდებარედ. მოედნის ფართობი დაახლოებით 1700მ² -ია და განლაგებულია მდ. თერგის მარჯვენა ნაპირზე, მშენებარე გვირაბის სამხრეთ პორტალის სიახლოვეს. ტერიტორიაზე არ ვხვდებით ნიადაგოვან და მცენარეულ საფარს.

სამშენებლო მოედანზე არ იგეგმება მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურის მოწყობა, იგი ძირითადად გამოყენებული იქნება სამშენებლო მასალების დასაწყობად და ტექნიკის ავტოსადგომად. სამშენებლო მოედანი მოიხრეშება ადგილობრივი ქვიშა-ხრეშოვანი გრუნტით. სამშენებლო მოედნის შემორაგვა გათვალისწინებულია მავთულბადით, ხის ბოძებზე. სასმელი დანიშნულებით გამოყენებული იქნება ბუტილირებული წყალი, სამეურნეო -ფეკალური წყლები შეგროვდება საასენიზაციო ორმოში. ტექნიკური მიზნებისათვის წყალი აღებული იქნება მდ. თერგიდან. ვაკისის მოწყობის სამუშაოები განხორციელდება ექსკავატორის, ბულდოზერის და გრეიდერის საშუალებით. ბულდოზერის საშუალებით მოხდება არსებული გრუნტის გადანაწილება და დამუშავება.

კალაპოტის ფორმირება ძირითადად ითვალისწინებს მდ. დევდორაკზე ბოლო წლებში მომხდარი ღვარცოფული მოვლენებით დამდგარი შედეგის სალიკვიდაციო სამუშაოებს. მდინარის კალაპოტში გრუნტის დამუშავება და მოსწორება განხორციელდება ექსკავატორისა და ბულდოზერების გამოყენებით. აღნიშნული პროექტის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს მდ. თერგის კალაპოტსა და არსებულ (სარეაბილიტაციო) გზას შორის ხელოვნური ნაგებობების, მათ შორის ნაპირდამცავი კონსტრუქციების მოწყობა. ნაპირდამცავი ნაგებობის სიგრძე შეადგენს დაახლოებით 250 მ-ს. საგზაო საფარი მოეწყობა ასფალტბეტონის გრანულატიტ, ღორღის ფრაქციით 0-40 მმ, სისქით 22 სმ. გზის სავალი ნაწილის სიგანე იქნება 9 მ. პროექტის განხორციელებისას ემისიების სტაციონალური ობიექტები გამოყენებული არ იქნება.

ზემოქმედების წყაროები წარმოდგენილი იქნება მხოლოდ სამშენებლო ტექნიკით და სატრანსპორტო საშუალებებით, რომლებიც იმუშავებენ მონაცვლეობით. ასევე, მტვრის გავრცელება მოხდება ინერტული მასალების მართვის პროცესში. აღსანიშნავია, ისიც, რომ ტერიტორიის სიახლოვეს დასახლებული პუნქტები არ არის განლაგებული, ხოლო სამუშაოები გაგრძელდება მხოლოდ 5 თვის განმავლობაში. აღნიშნულიდან გამომდინარე მშენებლობის ეტაპი ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მნიშვნელოვან ნეგატიურ ზემოქმედებას ვერ მოახდენს. აღსანიშნავია, რომ მშრალ და ცხელ დღეებში გამოყენებული იქნება სარწყავი მანქანა, რომლის საშუალებითაც დაინამება სამომრავო გზები და შემცირდება ამტვერების რისკები.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ხმაურთან მიმართებით განხორციელდა გაზომვები, გაზომვის შედეგად, საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთ პერიფერიაზე ხმაურის დონეები საკმაოდ მაღალია და მერყეობდა 70-90 დბა-ს ფარგლებში. ხმაურის დონეებზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ამ არეალში მიმდინარე სამშენებლო სამუშაოები და გრუნტიან გზებზე ტრანსპორტის ინტენსიური გადაადგილება. ასევე, მცირე მუხტების აფეთქებითი სამუშაოების შედეგად გაჩნდება ხმაურის დამატებითი წყაროები. აღსანიშნავია, რომ ხმაურის ზემოქმედების

სენსიტიური რეცეპტორები - საცხოვრებელის სახლები ტერიტორიის სიახლოვეს წარმოდგენილი არ არის. თუმცა, გასათვალისწინებელია მიმდებარედ არსებული სამონატრო კომპლექსი, რომლის დაცილების მანძილი 150 მ-ია. საპროექტო ტერიტორიასა და სამონატრო კომპლექსს შორის გადის საავტომობილო გზა, რომელიც ხმაურის ყველაზე მნიშვნელოვანი წყაროა. მიუხედავად იმისა, რომ სკრინინგის ანგარიშში მითითებულია, რომ ყურადღება მიექცევა ტექნიკის და სატრანსპორტო საშუალებების გამართულობას და მაღალი ხმაურის გამომწვევი სამუშაოები განხორციელდება დღის საათებში, შესაძლებელია ადგილი ჰქონდეს ზემოქმედებას ხმაურის კუთხით რაც შესაბამის შესწავლას საჭიროებს.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიის არცერთ უბანზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქმიანობის დაწყებამდე ნიადაგოვანი საფარის მოხსნა-დასაწყობების სამუშაოების შესრულება არ მოხდება. საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით ტერიტორიის ფარგლებში გრუნტის დაბინძურება მოსალოდნელია მხოლოდ გაუთვალისწინებელ შემთხვევებში:

ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებიდან ან სხვადასხვა დანადგარ-მექანიზმებიდან საწვავის ან ზეთების ჟონვის შემთხვევაში;

სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების მართვის წესების დარღვევის შემთხვევაში; საყოფაცხოვრებო და საწარმოო ნარჩენების არასწორი მართვის შემთხვევაში.

საქმიანობის პროცესში დიდი რაოდენობით ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელი არ არის. მათი მართვის პროცესში გათვალისწინებულია დროებითი დასაწყობების ადგილები. სამეურნეო-ფეკალური წყლები შეგროვდება საასენიზაციო ორმოში.

გეომორფოლოგიური, გეოლოგიური და ჰიდროგეოლოგიური პირობებიდან გამომდინარე, საკვლევი ტერიტორია საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით მიეკუთვნება მეორე (საშუალო) კატეგორიას.

ვინაიდან, სამშენებლო სამუშაოები ნაწილობრივ შესრულდება უშუალოდ მდინარის კალაპოტის გასწვრივ, არსებობს წყლის ხარისხზე ზემოქმედების გარკვეული რისკები, რომლებიც უკავშირდება წყლის სიმღვრივის მატებას და გაუთვალისწინებელი შემთხვევების დროს ნარჩენების არასწორ მართვასა და ტექნიკის გაუმართაობის გამო ნავთობპროდუქტის დაღვრას. მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელია სხვადასხვა ტიპის ნარჩენების წარმოქმნა. მათ შორის შეიძლება წარმოიქმნას სახიფათო ნარჩენები, თუმცა მათი რაოდენობა არ იქნება 120 კგ- ზე მეტი. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება მოხდება შესაბამის კონტეინერებში.

რაც შეეხება ნიადაგის სტრუქტურასა და ხარისხზე ზემოქმედებას - საპროექტო ტერიტორიის არცერთ უბანზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა წარმოდგენილი არ არის. საქმიანობის პროცესში დიდი რაოდენობით ნარჩენების წარმოქმნა მოსალოდნელი არ არის. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორია მცენარეული საფარის მხრივ ძალზედ დარიბია, რომელსაც უპირველესად განაპირობებს არახელსაყრელი ბუნებრივი გარემო (გეოლოგიური აგებულება, პერიოდულად კატასტროფული მოვლენები). აღნიშნულ ტერიტორიის არცერთ უბანზე მსხვილვარჯოვანი ხე-მცენარე წარმოდგენილი არ არის.

პროექტის განხორციელების შედეგად რეგიონში მობინადრე ცხოველებზე ზემოქმედების რისკი მინიმალურია. თუმცა აღნიშნული მოსაზრება შეფასებას საჭიროებს ვინაიდან, საპროექტო ტერიტორიის უშუალო სიახლოვეს (მის აღმოსავლეთით და დასავლეთით) გადის ყაზბეგის ეროვნული პარკის საზღვარი. ასევე აღსანიშნავია საერთაშორისო კონვენციებით დაცული ტერიტორია - „ზურმუხტის ქსელი“-ს კანდიდატი უბანი: ყაზბეგი (კოდი: GE0000009). მისი საზღვარი საპროექტო არეალში იჭრება აღმოსავლეთის მხრიდან. გადაფარვა ხდება დაახლოებით 2,7 ჰა ფართობზე, რაც მდ. თერგის კალაპოტსაც მოიცავს. გარდა ამისა, წარმოდგენილ სკრინინგის ანგარიშში მითითებულია, რომ „ნებისმიერ შემთხვევაში გარემოსდაცვითი მოთხოვნებიდან გამომდინარე საჭიროა პროექტის კანდიდატ უბანზე ზემოქმედების შეფასება (ე.წ. „მიზანშეწონილობის შეფასება“).

დოკუმენტაციის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოები მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ვერ მოახდენს ვიზუალურ-ლანდშაფტურ გარემოზე. თუმცა გასათვალისწინებელია სამუშაოების განხორციელების ადგილმდებარეობა და ის ფაქტი, რომ საპროექტო არეალში არსებობს კატასტროფული მოვლენების განვითარების რისკები, რამაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ადამიანის (მომსახურე პერსონალის) ჯანმრთელობას. საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არსებობს და მიმდინარეობს რამდენიმე პროექტი. შესაბამისად, შესაძლოა დაგეგმილმა საქმიანობამ აღნიშნულ პროექტებთან ერთად გარკვეული კუმულაციური ზემოქმედება მოახდინოს გარემოს ცალკეულ კომპონენტებზე. კუმულაციური ზემოქმედების განხილვისას განსახილველ პროექტთან ერთად უნდა გავითვალისწინოთ შემდეგი ობიექტები: არსებული ლარსი ჰესი და დარიალი ჰესი; შემოვლითი გვირაბის და მასთან მისასვლელი გზების მშენებლობა; ლარსის სასაზღვრო გამშვები პუნქტი, რაც განაპირობებს სატრანსპორტო ნაკადების მაღალ ინტენსივობას (ზოგიერთ შემთხვევაში შეფერხებას).

შეჯამების კუთხით შესაძლოა გამოტანილ იქნეს დასკვნა, რომ დაგეგმილი საქმიანობა, თავი თავში გულისხმობს გარემოს სხვადასხვა ელემენტებზე ზემოქმედების შესაძლებლობას, თუმცა საქმიანობის განმახორციელებლის მოსაზრებით აღნიშნული ზემოქმედება არ იქნება მნიშვნელოვანი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ასევე ვინაიდან საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ყაზბეგის ეროვნული პარკის საზღვარზე და ნაწილობრივ მოიცავს „ზურმუხტის ქსელი“-ს კანდიდატი უბანს: ყაზბეგი (კოდი: GE0000009) **„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილისა და ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.8 და 9.13 ქვეპუნქტების საფუძველზე**

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის „საერთაშორისო მნიშვნელობის მცხეთა-სტეფანწმინდა-ლარსის საავტომობილო გზის კმ 132-კმ 135 მონაკვეთზე გვირაბის შემოსავლელი საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების და მის მიმდებარედ მდინარის კალაპოტის ფორმირების სამუშაოების“ პროექტი დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. საავტომობილო გზების დეპარტამენტი ვალდებულია უზრუნველყოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლით დადგენილი სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი